НАСОКИ
ЗА ПОДАВАНЕ НА СИГНАЛИ ЗА ИЗВЪРШЕНИ НАРУШЕНИЯ ПО ГЛАВА ДЕВЕТА, РАЗДЕЛ Iб ОТ ЗАКОНА ЗА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

I. Цел на насоките

Целта на насоките е да се предостави информация, достатъчна за подаването на сигнал за извършено нарушение по глава девета, раздел Iб от Закона за съдебната власт (ЗСВ) пред Инспектората към Висшия съдебен съвет (ИВСС).

II. Правна уредба на проверките, извършвани от ИВСС по глава девета, раздел Iб от ЗСВ

На основание чл. 132а, ал. 6 от Конституцията на РБ, ИВСС извършва проверки за почтеност и конфликт на интереси на съдии, прокурори и следователи, както и за установяване на действия и поведение, които накърняват престижа на съдебната власт, и такива, свързани с нарушаване на независимостта на съдиите, прокурорите и следователите. Уредбата е доразвита в глава девета, раздел Iб от ЗСВ, в която се регламентират предметът на проверките за конкретните видове нарушения, редът за образуването им, актът, с който приключват, и последващите действия на ИВСС, в Правилника за организацията на дейността на Инспектората към Висшия съдебен съвет и за дейността на администрацията и на експертите и Вътрешните правила за извършване на тези проверки от екипи на ИВСС. Всички тези актове можете да намерите публикувани на интернет-страницата на ИВСС http://www.inspectoratvss.bg/bg/page/155.

III. Кой може да подаде сигнал

Граждани, юридически лица или държавни органи, включително съдии, прокурори и следователи, които имат информация за частен интерес на съдия, прокурор или следовател при изпълнение на неговите конкретни служебни функции или за действия, които противоречат на принципите за почтеност, накърняват престижа на съдебната власт или са свързани с нарушаване на независимостта на съдиите, прокурорите или следователите, да подаде сигнал до ИВСС.

За сигнал се приема и публикация в средствата за масово осведомяване, която отговаря на изискванията, посочени в пункт VII, точки 2 – 4.

ИВСС може да извършва проверки по глава девета, раздел Iб от ЗСВ и по служебна инициатива.

IV. Срещу кого може да се подаде сигнал

Сигнал може да се подаде само срещу лице, което е съдия, прокурор или следовател към датата на подаване на сигнала. В случай, че лицето вече е освободено, дори и да е заемало такава длъжност към датата на извършване на нарушението, сигналът няма да бъде разгледан.

Не се разглеждат сигнали и срещу лица, които работят в органите на съдебната власт, но не са съдии, прокурори или следователи или изпълнението на служебните им задължения е свързано с правораздаването (например – адвокати, съдебни заседатели, деловодители, секретари, призовкари и др.).

V. За какви нарушения може да се подаде сигнал

Сигнал може да се подаде при информация за:

- конфликт на интереси на съдия, прокурор или следовател при изпълнение на конкретните му служебни функции;
- нарушаване на почтеността на съдиите, прокурорите и следователите;
- нарушаване на независимостта на съдиите, прокурорите и следователите;
- накърняване на престижа на съдебната власт.

Подателите следва да имат предвид, че не се разглеждат сигнали:

- за нарушения, за които вече има образувано дисциплинарно производство или производство за установяване на конфликт на интереси;

- за конфликт на интереси по неприключени производства;

- които не са от компетентността на Инспектората, както и, че:

- не всяко нарушение на Кодекса за етично поведение на българските магистрати е нарушение на престижа на съдебната власт, което е основание за извършване на проверка по реда на глава девета, раздел Iб от ЗСВ. Накърняващо престижа на съдебната власт е такова поведение на съдия, прокурор или следовател, което е в разрез с утвърдените в обществото разбирания за благоприличие и компрометиращо честта на съдията, прокурора или следователя в професията и обществото. Неприлични могат да бъдат действия, които са цинични, невъзпитани, брутални, безсрамни и други отрицателни прояви, които скандализират обществото и са в противоречие с изискванията на Кодекса за етично поведение на българските магистрати.

VI. Как може да се подаде сигнал

1. Лично, на хартиен носител – в регистратурата на ИВСС на адрес: гр. София 1000, ул. „Георг Вашингтон“ 17;

2. С писмо на адрес: гр. София 1000, ул. „Георг Вашингтон“ 17, Инспекторат към Висшия съдебен съвет;

3. По електронен път на имейла на ИВСС ivss@inspectoratvss.bg. При подаване на сигнал по този начин, той трябва да бъде оформен като електронен

документ, подписан с квалифициран електронен подпис. ИВСС не разглежда документи, сканирани и подадени на електронната поща, които не са подписани с квалифициран електронен подпис.

Образец на сигнал можете да намерите на адрес: http://www.inspectoratvss.bg/bg/page/124.

VII. Предпоставки за разглеждане на сигнала

Сигналът задължително следва да съдържа:

1. данни за подателя - трите имена, единен граждански номер, адрес, телефон, факс и електронен адрес, ако има такъв;
2. данни за лицето, срещу което се подава сигналът - имената и заемана длъжност съдия, прокурор или следовател;
3. конкретни данни за твърдяното нарушение, в т. ч. място и период на извършването му, описание на деянието и други обстоятелства, при които е било извършено;
4. позоваване на документи или други източници, които съдържат информация, подкрепяща изложеното в сигнала, в т. ч. посочване на данни на лица, които биха могли да потвърдят съобщените данни или да предоставят допълнителна информация; също така, може да се приложат и всякакъв вид източници на информация в подкрепа на твърдяното нарушение;
5. дата на подаване на сигнала;
6. подпис на подателя.

Проверки по анонимни сигнали не се извършват.

Когато сигналът не е подписан и при съмнение дали той е подаден от посочения в него гражданин или организация, до подателя се изпраща съобщение да потвърди подаването със собственоръчен или електронен подпис в тридневен срок от получаване на съобщението. В съобщението до подателя се посочва, че ако той не потвърди подаването на сигнала, производството пред ИВСС ще бъде прекратено.

Когато сигналът не отговаря на някое от посочените в пункт VII, точки 1 – 5 изисквания, подателят се уведомява да отстрани нередовностите в тридневен срок от съобщението за това. В съобщението до подателя се посочва, че ако той не отстрани нередовностите на сигнала, производството пред ИВСС ще бъде прекратено.

Проверка не се образува, ако са изтекли повече от 6 месеца от откриването на нарушението, съответно - три години от извършването му.

VIII. Опазване на самоличността на лицата, подали сигнал

Самоличността на подателите на сигнали е защитена.

Лицата, на които е възложено разглеждането на сигнала, са длъжни да:

- не разкриват самоличността на лицето, подало сигнала;

- не разгласяват фактите и данните, които са им станали известни във връзка с разглеждането на сигнала;

- опазват поверените им писмени документи от нерегламентиран достъп на трети лица.

Събраната при разглеждането на сигналите информация е служебна тайна.

IX. Разглеждане на сигнала

След регистрирането на сигнала, разглеждането му може да протече в две фази - предварително проучване и проверка.

Предварителното проучване приключва в срок до един месец от регистрирането на сигнала.

При предварителното проучване се преценява дали сигналът отговаря на изискванията за редовност и допустимост.

Когато сигналът не отговаря на тези изисквания, се изготвя становище за прекратяване на производството, което се изпраща на подателя.

Когато сигналът отговаря на изискванията за редовност и допустимост, със заповед на главния инспектор се образува проверка по реда на глава девета, раздел Iб ЗСВ.

Проверката се извършва в двумесечен срок от приключване на предварителното проучване, който може еднократно да бъде удължен с до два месеца със заповед на главния инспектор.

При извършване на проверката се събират необходимите данни, като Инспекторатът може да поиска сведения, писмени и веществени доказателства и документи от подателя на сигнала, от проверяваното лице или от други лица, които биха могли да потвърдят изложеното в сигнала или да предоставят друга информация. Всички изброени лица са длъжни да предоставят поисканите сведения, доказателства и документи, както и да се явят лично в ИВСС, ако бъдат призовани. Когато личното явяване не може да се осъществи по уважителни причини, се определя срок за това.

Предоставянето на поисканите сведения, доказателства и документи е задължително за гражданите, ако това не застрашава техните права.

За резултатите от проверката се изготвя мотивиран доклад, по който Инспекторатът се произнася с решение. В тридневен срок от приемане на решението подателят на сигнала се уведомява за резултатите от проверката.